

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 6 K., " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-paleta, földszint.
az udvarban hátul.

Porubszky rendelete.

Félreértett szándék.

Feltűnést keltett lapunk azon közleménye, amely a nyíregyházi „Szabolcs” című lap hitelesnek látszó tudósítása nyomán került a nyilvánosságra, t. i. hogy Porubszky Jenő itélőtáblai elnök a tót és román nyelv érdekében foglalt volna állást egyik rendeletében. Elképzelhetetlennek tartottuk, hogy olyan magyar bíró, aki legelső debreceni szereplésével az egész ország rokonszenvét érdemelte ki, a magyar állameszme ellen cselekednék. Tény, hogy rendeletet adott ki s hogy azt a tábla területéhez tartozó törvényszékeknek is megküldte, de az is tény, hogy ez a rendelet egyáltalában nem nemzetiségi szempontból íródott.

Porubszky Jenő táblaelnök az igazságszolgáltatás érdekében adta ki rendeletét, amelyet a „Szabolcs” című lap félremagyarozott, mi pedig hitelt adtunk a közleménynek, amely a nemzeti érzésért és a magyar nyelv jogáért szállott sikra. Ma megszereztük a rendeletet, a mely legkevésbé sem vét a nemzeti érzés ellen, de az igazságügyi szempontjából a rendelet mégis helyes, mert elvégre is igazságos ítéletet hozni a nép nyelvének, szokásainak megfelelően és a helyzet alapos ismerete nélkül lehetetlen. Porubszky azon férfiak közé való, akik nem azért tesznek valamit, hogy vele a népszerűséget hajhászzák, de küzdenek a közérdekért. Az pedig nem is lehet más, csak az igazságszolgáltatás pártatlan és helyes irányítása. O a tábla területén tanulmányozta a nemzetiségi viszonyokat és a bírói kar érdekében adta ki rendeletét. Nem a tót vagy oláh nyelv érdekében való volt az, nem is a nemzetiségi eszme szolgálatára szánta, hanem a bírák működésének könnyítésére. A félremagyarozott rendelet egyébként így szól:

„A kir. törvényszékek felügyeleti megvizsgálása alkalmával alkalmam volt tapasztalni, hogy mennyire nehézkessé és vontatottá teszi a tárgyalásokat, hogy továbbá a szóbeliség és közvetlenség elve mennyit szenved az által, hogy a bírák

és bírósági hivatalnokok a kir. törvényszék területén lakó nép nyelvét nem beszélik. Reá mutattam ugyanezen alkalmával azokra az igazságszolgáltatási érdekekre, amelyek nemcsak kívánatossá teszik, hanem föltétlenül megkövetelik, hogy a felekkel érintkező bíró a sikeres működés szempontjából a nép nyelvét értse. Tájékoztatást kívánok ennelfogva szerezni arról, hogy különösen a nyelv tanulásra, fiatalabb korunknál fogja is fogékonyabb segédszemélyzet tagjaira volt-e és ha igen, minő hatással a nyelvek elsajátítására irányozott buzdításom és pedig annyival is inkább, mert kinevezések alkalmával javaslataim megtételénél különös súlyt fektetek arra, hogy az illető pályázó teljesen bírja vagy egyelőre legalább értse azon bíróság területén lakó nép nyelvét, a mely bírósághoz pályázik. Felkérem ennelfogva Nagyságodat — Méltóságodat, — hogy ugy a segédszemélyzetnek tagjait, valamint a kezelőket is, nevémben a szükséges nyelvismeret megszerzésére e rendeletben foglaltak közlésével természetesen felhívni a hozzám személyi téblázatok megfélelő rovatának kiegészítése végett a folyó év végéig mindazon alkalmazottakat névszerint bejelenteni sziveskedjék, a kiknek nyelvismereite gyarapodott.

Tudósítónk ma beszélt Porubszky Jenővel, aki nemcsak magyarozatát adta rendeletének, de a „Szabolcs” tévedésére is rámutatott. Szó sincsen a tót vagy oláh nyelv érdekéről, nem is érinti ez a dolog a magyarság eszméjét. A rendeletet Porubszky a Polónyi Géza igazságügyminiszter elnöklete alatt tartott ankét hatása alatt adta ki, t. i. nemzetiségi vidéken csak az a bíró részesül előnyben és előléptetésben, aki az illető nemzetiségi vidék nyelvét ösmeri.

Az az intenció lebegett hát szeme előtt, hogy a fiatal bírói kart nyelvismeretek szerzésére serkentse s azok haladását, gyorsabb előléptetését elősegítse. A debreceni tábla kerületében csak oláh 329,691 lélek van, míg német 64,952, tót 5111 és rutén 152,892. A felekkel érintkező bírónál tehát fenforog a szüksége annak, hogy a sikeres működés szempontjából a nép nyelvét értse. Mivel pedig az igazságügyminiszter kifejezett intenciói szerint a nemzetiséglakta vidékeken előnyben részesül az, aki az egyes ilyen vidékek lakta nép nyelvét ismerik, nem akarta, hogy a magyar bírói kar tagjai háttérbe szoruljanak s nyelvismereteik gazdagítására való serkentéssel igyekezett előhaladásukat előmozdítani.

A magyar nyelv az állam nyelve, amelynek tisztelete bizonyára sokkal inkább a szíven fekszik a táblaelnöknek, hogyszem a nemzetiségek nyelvét előnyben részesítené. Nem is lehet elképzelni, hogy előkelő állásában nem a magyar állameszmének lenne törhetetlen hive.

Hajdúvármegye közgyűlése.

Lengyel Imre indítványai.

Debrecen, szeptember 26.

Tegnap tartotta közgyűlését Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága. A Lengyel Imre táblaíró indítványai kepeztek a legfontosabb vitát. Leszavazták mind a két indítványát, mert a koalizált kormányának kelemetlenségét okozni nem akartak, bárha az indítványok a függetlenségi párt régi sarkalatos programját kénezik.

A közgyűlés lefolyásáról tudósítónk kölönben az alábbiakban ad számot.

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a megyegyűlést Wessprény Zoltán főispán. Az aispán a tárgysorozat megváltoztatására irányuló indítványát, t. i. hogy Lengyel Imre javaslatait együtt tárgyalják, elfogadták.

Az aispáni jelentés tudomásul vétele után rákerült a sor a Lengyel-féle javaslatokra. Az elsőben indítványozta Lengyel Imre, hogy a civillistát 5 millió koronával leszállítsák. Az indítvány mellett csupán négyen szavaztak. Hiába állította az indítványozó, hogy nem akar zavart csinálni indítványával, a közgyűlés annak tartotta beszédét. A főispán rendre is utasította humorral telített beszédeért. A főispán maga is érezte, hogy valamit válaszolnia kell a beszédre és azt mondta a Lengyel Imre indítványában rejlő célzásokra, hogy azok csak kelemetlenséget szereznének a kormánynak, amelynek terveit és tetteit helyesli az egész ország. A király és nemzet között létrejött béke azért is megbeesülendő, mert az alkotások sora csak azután fog következni. Az indítványozó humorával szemben a nemzeti érzés jogát állítja. A szavazásnál a főispán napirendre térő határozatára szavazott az egész megyegyűlés, csupán 4 bizottsági tag maradt a Lengyel Imre indítványa mellett.

Ezután rátértek Lengyel Imre indítványára, amelyet a katonaság kardviselése ellen jelentett be, t. i. hogy a törvényhatóság irjon fel a miniszterhez, hogy a katonaság szolgálaton kívül ne viselhesen sommiféle fegyvert. Loogh Béla, U. Szabó János és más bizottsági tagok meghallgatása után kiderült, hogy a közgyűlés ma nem helyesli azt, amit évekkal előbb helyeselt. Az indok az volt, hogy a mostani kormánynak nem akarnak kelemetlenséget okozni olyan felirattal, amelynek következménye csakis a régi rendszer javára

Fig. ut. 52.

Nagyérdemű hölgyközönség

b. figyelmébe hozom, hogy a bécsi és párisi női és gyermek model kalapjaim megérkeztek és bámulatos olcsó árak mellett lesznek árusítva. — Alakítások pontosan eszközöltetnek.

Továbbra is szives pártfogást kérve tisztelettel JUNGREISZ MARI utoda.

Fig. ut. 52.

szolgálhatna. Lengyel Imre indítványát egyhangulag el is vetették.

Még csupán a községek számadásairól és egyéb apróbb ügyekről szóló jelentéseket tárgyaltak le részvétele mellett. A megebizottsági tagok ugyanis végezvén a magas poliükával, eltávoztak. Így a közgyűlés tárgysorozatát csupán a tisztviselők tárgyalták le.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Választás a ref. főgimnáziumban.
Az ev. ref. főgimn. önképző-kör e hó 22-én tartotta alakuló gyűlését. Legfontosabb tárgya a tisztviselők megválasztása volt, melyet már napokkal előtte élénk pártküzdelem előzött meg. A megejtett választás folytán a kör bizalma a következő tisztviselőket állította a kör élére. Elnök lett Biró Zoltán 8. o. t., alelnök Lovász László 7. o. t., titkár Vértessy István 8. o. t., pénztárnok Major János 7. o. t., főjegyző Bisánszky László 8. o. t., aljegyző Vass Károly 7. o. t. Az önképzőkör már a héten megkezdte működését, mely remélhetőleg épen oly eredményes lesz, mint az előző években.

Az adótárgyalás.

A kivető-bizottság ülése.

Debrecen, szept. 26.

Az adókivető-bizottság tegnap a következő polgárok adóját állapította meg:

Vágó József ács 25 korona, Szalontai József ács 16 korona, Csóka Pál 30 korona, Szabó Dániel 21 korona, Ecsedi István 21 korona, Szepesi Péter 25 korona, Kerkgyártó István 50 korona, Horváth József vállalkozó 260 korona, Csontos Gyula asztalos 21 korona, Ács Imre asztalos 25 korona, Klein Antal asztalos 32 korona 50 fillér, Szutor Károly asztalos 30 korona, Csontos József asztalos 50 korona, Vankó András asztalos 30 korona, Szabó Dánielné bába 8 korona, Bauer Lajosné bába 12 korona, Tószegi Jánosné bába 14 korona 40 fillér, Oskó Imréné bába 14 korona 40 fillér, Fejérvári Sándorné bába 12 korona.

Munkas Jozsefné bába 10 korona, Bagoly Andrásné bába 22 korona 03 fillér, Keresztesi Istvánné bába 25 korona 20 fillér, Jakab Károlyné bába 10 korona, Szabó Istvánné bába 8 korona, Toth Gyula bádogos 21 korona, Bucsei Sándor bádogos 34 korona 40 fillér, Sárosi János bádogos 41 korona 60 fillér, Kereszturi és Nagy bádogos 60 korona, Sinkó Sándor borbély 18 korona, Pajtás Béla borbély 14 korona 99 fillér, Sika Sándor borbély 21 korona 60 fillér, Kelemen István borbély 25 korona, Priszli Péter borbély 25 korona, Farkas Géza borbély 22 korona, Korényi József borbély 16 korona, Dianicska Agoston borbély 23 korona, Paul Peter borbély 25 korona, Molnár István borbély 22 korona 50 fillér, Pigniczky Lajos borbély 39 korona, Horváth Károlyné borbély 46 korona 30 fillér, Koppányi Kálmán borbély 30 korona, Hermann Vilmos borbély 117 korona, Papp József borbély 78 korona, Telbisz Sebestyén borbély 42 korona, Kebl Miklós borbély 45 korona, Kovács Lajos borbély 30 korona, Petrizsiny János borbély 64 korona 80 fillér, Balogh Mihály cséplési vállalkozó 52 korona 50 fillér.

Urai Kálmán gőzcséplő vállalkozó 52 korona 30 fillér, Varga Márton gőzcséplő vállalkozó 35 korona, Kővári János gőzcséplő vállalkozó 175 korona, Vályán György cipész 20 korona, Oláh András cipész 22 korona, Szűcs Gyula cipész 24 korona, Róth Adolf cipész 24 korona, Szilágyi József cipész 25 korona, Szibriac Mihály cipész 21 korona, Róth Abraham cipész 21 korona,

Tolvaj János cipész 25 korona, Timár József cipész 21 korona, Siempli Mihály cipész 30 korona, Pajtás István cipész 28 korona, Bartus Lajos cipész 25 korona, Varga István cipész 45 korona, Reich Adolf cipész 50 korona, Krausz Vilmos cipész 50 korona, Elfenbein és Klein cipész 75 korona, Faragó András csizmadia 24 korona, Szentesi Károly csizmadia 25 korona, Szöllősi József csizmadia 22 korona, Hai Károly fakereskedő 80 korona, Neumann Mandelné zsibátus 220 korona, Valler Mihály kereskedő 55 korona, Glück Armin fakereskedő 250 korona, Fischek Adolf posztokereskedő 240 korona.

VIDEK.

Egy vértanu szobra. Az agocsavár-megyei Nagyszőlős hazafias közönsége okt. 24-én leplezi le báró Perényi Zsigmond mell-szobrát. Perényit — mint tudjuk — a szabadságharc leveretése után, mint a főrendiház és később a hétszemélyes tábla elnökét az osztrák uralom bitófán végeztette ki az Újépület mögötti téren. A nagyméretű, pompás bronz mellszobor, a melyet Székely Weissé Emil szoborművész mintázott, élet-hűen ábrázolja a vértanu nemes arcát.

Nagy jég Szoboszlón. Az az óriási vihar, mely tegnap délelőtt városunk felett is elvonult, Szoboszlón rettenetes károkat okozott. Több mint két órán keresztül mogyoró nagvságu jég hullott alá, mely elverte az egész határt. A földet magas jég borította úgy, hogy néhol a közlekedést is akadályozta. Tudósítónk szerint a szőlő termés teljesen tönkre ment.

Öngyilkos tanító. Füle községben — mint Szekesfehérvárról jelentik — öngyilkosságot követett el Kovács Sándor reformatus tanító. E hónap 22-én az udvarán levő nyitott kutba ugrott s habár tetét nyomban észrevették és segítségére siettek, már csak holttestét tudták kimenteni. — Ugrása közben ugyanis a fejét a kut oldal-kövein szétzúzta. Kovács régebb idő óta szenvedett súlyos ideggyógyban és alkalmasint pillanatszerű elmozavarásban vált meg az életől.

Sóvágó kihallgatása.

A vizsgálóbíró előtt.

Bűnös-e a rablógyilkosságokban?

Debrecen, szeptember 26.

(Saját tudósítónktól.) A rablógyilkosságok egész légiója miatt letartóztatott banda ügye tegnap nevezetes forduló ponthoz jutott. A banda feje, az ország egyik legnagyobb kaliberű gazemberét: Sóvágó Jánost is kihallgatta a vizsgálóbíró-ság. Hogy vallott-e vagy nem, azon nem is kell gondolkodni. Mindenki tudja, hogy ebből a cinikus emberből egy árva igaz szót nem lehet kivenni.

A kihallgatásnak különben igen érdekes előzményei voltak. A kihallgatást megelőzőleg Petneházi Zsigmond, aki az egész bűnügy vizsgálatát végzi, magához hivatla Szepessy fogházfelügyelőt és kö-

zölte vele, hogy délután négy órára vezesse elébe az életfogytiglan fogházra ítelt Sóvágó Jánost.

Szepessy délután a parancs értelmében egy fogházörrel felment a fogház első emeletén levő egyik cellába és onnan lekísértette Sóvágó Jánost. A rablógyilkos vezér, midőn a cella ajtai kinyíltak, először mebhökent. Rosszra gondolt, később azonban mosolygott és úgy tett, mintha annak a tudatában volna, hogy ügye végleges elinté-zést nyert és ezt ő előtte most fog-ják kihirdetni.

Az ut azonban a vizsgálóbíró-ság egyik szobájába vezetett, ahol Petneházi Zsigmond várt rá. Sóvágó János ekkor ismét mebhökent, tudta, hogy végzetes dolgok előtt áll. Mégis később úgy tett, mintha olyan ártatlan volna, mint a ma született gyermek. Petneházi vizsgálóbíró-segéd kérdéseire mindig megfelelt, ellentétbe nem jött magával, sőt az egész kihallgatás menete alatt folyton konokul tagadott.

A vizsgálóbíró ama kérdésére, hogy nem vall be semmit? a következő cinikus feleletet adta.

— Az Isten eddig egy bolonddát tett, de ha hét bolonddát tesz, akkor se vallok, mert én nem csináltam semmit se.

Igy beszélt az ország egyik legnagyobb gonosztevője, Sóvágó János, akitől — míg szabadságban volt — reszketett egész hajdúvármegye. Mert ő és társai követék el a legvérfagyasztóbb rablógyilkosságokat, amik csak a megyében történtek. Konok tagadásával azonban célt nem ér, mert az eddigi nyomozás és vizsgálat adatai megá-lapítottak rendkívül nagy bűnös-ségét.

21 százalék a pótdó.

Óvónők drágasági pótléka.

A nőipariskola segélye.

Debrecen, szept. 26.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap tartotta utolsó ülését Bészter Károly elnöksége alatt s utolsó tétteleit letárgyalta a házipénztár 1907. évi költségvetésének.

Az eredmény megnyugtató. A községi pótdó nem lesz több, mint a mennyit a főszámvéző javasolt, azaz 21 százalékban van az megállapítva.

Tekintettel arra a gondos felülbírálásra, a mit a jog- és pénzügyi bizottság napokon keresztül végzett, egészen bizonyos, hogy a városi közgyűlés a szakbizottságok által megro-tált költségelőirányzatot fogadja el.

E szerint a Roncsik Lajos főszámvéző által javasolt költségelőirányzat némileg módosított, miután az egyes kiadási tételeknél 30.000 koronánál többet takaríthatunk meg. Ezzel szemben azonban gondoskodunk a megtakarított összegből a kishivatalnok, rendőr- és hajdulegényegek alkalmazottak

Színrohaggyott ruhákat divatos színre fest

Debrecen, Széchenyi-utca 42. szám alatt.

jobb megélhetéséről. Itt 34,000 korona terhet ró ránk a szociális kötelesség.

A főszámvéví által előirányzott költségvetés kiadási tétele tehát 4000 koronával emelkedne, de Roncsik Lajos főszámvéví kijelentette, hogy ez a lényegtelen különbség 21 százalék pótdadó mellett nem zavarja meg a város háztartásának mérlegét.

21 százalék pótdadót fizetünk tehát 1907-ben s e mellett egyelőre némi fizetési pótlékokat is biztosítunk a kis embereknek.

Az 1908. évi költségvetés tárgyalásának idején pedig már minden bizonynyal letárgyalják a szervezési szabályrendeletet s ennek keretében a rendőrség újjászervezésének kérdése is dűlőre jut. (Még pedig nem a rendőrség államosításával.) Így azután a drágasági pótlékok nem fogják a városi költségvetést a jövőben problematikusá tenni.

A város pótdadójának illetéknéppen való csökkentése mindenestre bizalmat gerjeszt s most már őszintén remélhetjük, hogy Debrecen város közönsége egyszer mégis fel fog menteni a pótdadófizetés kötelezettsége alól.

A tegnapi utolsó ülésen jelen voltak Bészler Károly elnökle alatt dr. Baacsó Dezső, Rickl Antal, Roncsik Lajos, Varga Károly, dr. Magoss György, Juhász Ignác.

A bizottság először is az alapokat vizsgálta keresztül, amelyeknek költségelőirányzatát változatlanul elfogadták.

A rendkívüli költségelőirányzat kiadási tételébe a bizottság felvett 270 koronát, a melyet a debreceni óvónők és menház-felügyelőnők mint fizetésük 10 százalékát, drágasági pótlékul kapják. Ugyancsak a rendkívüli költségelőirányzat terhére felemelték a nőipariskola dotációját s 1000 koronát illesztettek be e célra a kiadási tételbe.

Ezután összegezték az eredményt. Roncsik Lajos főszámvéví kiszámította a pótdadó kvótáját, mely szerint 21 egész és kéttized százalék felelne meg a költséghiány fedezetének. De ő lemond a kéttized különbségről s kéri 21 százalék pótdadó kivetését az 1907. évre.

Igy a pótdadó 21 százalékban állapított meg, mely a tűzvétség, betegápolási alap stb. adóval együtt az egyenes adón kívül 29 százalék pótdadót ró a város közönségére.

A VÁROSHÁZARÓL

A város igazoló-választmánya tegnap délután Vecsey Imre elnökle alatt ülést tartott volna, de bizony a tagok kellő számban nem jelentek meg az ülésre s így az boldogabb időkre elmaradt.

Kossuth Lajos összes művel. A magyar nemzet függetlenségi törekvéssének előharcosa kétségtelenül Kossuth Lajos volt és nem is lehet esodálni, hogy az ő életének minden mozzanatára kíváncsi a magyar nép, a melynek Messiása volt. Az ő életét, munkásságát és munkásságát öleli fel az a 15 kötetes mű, a melyet a Korvin-nyomda ad ki Budapesten. A tanács e munkát a városi könyvtár számára 180 koronáért megrendelte.

A városi nyugdíjbizottság e hó 27-én csütörtökön délután 3 órakor ülést tart Kovács József polgármester elnökle alatt, amelyen a legközelebbi közgyűlés elé kerülő nyugdíjazási s illetve kegydíjak kérelmére vonatkozó ügyek nyernek elintézését.

Német okvetetlenkedés.

Nem tudnak magyarul.

Még a pénzünk sem kell.

Régi büne a magyarnak a más nemzetek iránt való türelmesége, jó indulata és elnézése. Bez-

zeg nem lehet ezt tapasztalni más nemzeteknél, pedig azok sokkal hatalmasabbak nálunknál, bár sokkal kicsinyesebbek is.

Jellemző esete e kicsinyességnek az az eljárás, amelyet Debrecen városával szemben a müncheni postahivatal tanusított legutóbb. A város ugyanis rendes pártoló tagja a müncheni magyar segítő egyesületnek. Az évi 40 korona pártoló tagsági díjat a postára tette az idén is, de a pénz azzal a megjegyzéssel érkezett vissza, hogy a „hiányos” címzés miatt a kézbesítés lehetetlen. Mi volt a hiányos címzés? Az, hogy magyarul volt a cím megírva.

Hát ilyen a német sovinizmus, ilyen kicsiségeknél is mutatja erejét. Mit szólnának azonban hozzá, ha a „Debrecin”-be, „Szegedin”-be címzett csomagjaikat, leveleiket a magyar posta is visszaküldené — hiányos címzés miatt? Az ilyen eljárásra más válaszuk nem is lehetne.

Debrecen város tanácsa hétfői ülésén került szóba ez az újabb német pimaszkodás és a tanács úgy határozott, hogy a 40 koronát újból elküldi, de már most a müncheni követ: Zichy Tivadar gróf címére, azon kérelemmel, hogy ő kézbesíttesse azt a „hiányos címzés” miatt nem talált magyar segítő egyesületnek.

SZÍNHÁZ.

Kezdődik a szini évad. Thália papjai és papnői vándorutjokból egymásután érkeznek Debrecenbe. A társulat sok tagja megjött már s holnap reggel együtt lesz csaknem az egész személyzet. Társulati gyűlés után főpróba és este már a megnyitó előadást tartják. A Koldus gróf operett kerül színe bérletszínházban.

Kaphatók már a jegyek. Jegyeket az első előadásra már a mai naptól, szerdától kezdve lehet váltani a színház nappali pénztáránál.

Zilahy és a nagydalárda. Zilahy Gyula, — úgy látszik, komolyan gondolkodik igéretének, melyet az opera-előadások kultiválására tett, beváltására. Ertesüléseink szerint Zilahy lépéseket tett, hogy az operai előadások emelése céljából a nagydalárda közreműködését megnyerje.

Virágos bucsuzás. Zilahy társulata most tartja utolsó előadásait M.-Szigeten, ahol egyes tagokat ünnepelnek utolsó fellépésük alkalmából. Így Zilahyné utolsó fellépésekor valóságos virágerdő képződött a színpadon. Főthly Fridát utolsó fellépése alkalmával virággal halmozta el az őt szerető közönség. Hahnel Aranka szintén tömör virágot kapott. Most bucsuznak a férfiak, akik bucsuja előreláthatólag szintén ünnepeltetés szamba megy.

Uj darab. Nem sokkal a kapunyitás után bemutatóra kerül Schöntan és Kaldeburg. „A nap hőse” című bohózata, melynek fő női szerepét Almássy Lola fogja kreálni. Azonkívül Ternyei Lajos, Bérczy Ernő, Deésy Alfréd szerepelnek.

A debreceni szini évad első heti műsora. Zilahy társulata csütörtökön, f. hó 27-én tartja meg első megnyitó előadását. Színe kerül a Koldus gróf operette újdonság, melyben bemutatkozik az új tenorista és két új énekesnő. Pénteken, f. hó 28-án a Koldus gróf operettet megismétlik. Szom-

baton, f. hó 29-én Hahnel Aranka fellépésével Miss Hobbs újdonság. Vasárnap délután fél helyárakkal a Piros bugyeláris. Este 7 és fél órakor Lónyai Pirooska fellépésével a Bob herceg operette kerül színe.

Bob herceg. Zilahy mindjárt az első hét műsorába felvette Huszka és Balogi népszerű operettjét, a „Bob herceg”-et. A repriznek az kölesónoz érdekességet, hogy a címszerepet Lónyai Pirooska, az új szubrett játsza.

Az állami tisztviselők fizetésjavítása.

Legujabb rendelet.

A hivatalos lap legutóbbi számában jelent meg az a rendelet, amelyben a kormány az állami tisztviselők fizetésjavításának kiutalványozásáról intézkedik.

A fizetésnek ez a megjavítása julius elsejétől számít s a kik ezt megelőzőleg tényleges állami alkalmazásban állottak, azok most a különben havonként esedékes többletet egy összegben kapják meg. Azokra nézve, a kik később állottak, vagy állanak államszolgálatba, a fizetés napjától érvényes a fizetésjavításra vonatkozó mostani kormányrendelet.

Az idevágó törvényekben szabályozott fokozatos előléptetést úgy az V—XI. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknel, mint a postánál, távirvánál és a távbeszélőnél alkalmazott kezelőnőknel és az állami altiszteknél és szolgáknál a törvényhozás további intézkedéseig felfüggesztették, a postánál, távirvánál és távbeszélőnél alkalmazott kezelőnők, valamint az állami altisztek és szolgák személyzeti létszámában azonban életben marad.

Részesülnek a pótlékban a III—XI. fizetési osztályba sorozott állami tisztviselők az állami elemi népiskolai tanítók és tanítónők, az állami kisdudóvónők, a postánál, távirvánál és távbeszélőnél rendszeresített állásokon alkalmazott kezelőnők, az állami altisztek és szolgák, a pénzügyőrség legénysége és az állami rendőrség őrszemélyzete.

A III. és IV. fizetési osztályba tartozó állami altisztek és szolgák, valamint az állami rendőrség őrszemélyzetéből pedig azok, akik az 1904. évi I. törvények hatálybalépte előtt se lakpénzt, se lakást nem kaptak, még külön lakpénzpótlékot is nyernek. Az új dotáció mértéke nincs a rendeletben tételenként kiszámítva, hanem úgy van beállítva, hogy a tisztviselő az egyazon fizetési osztályban eltöltött évekhez képest a fizetéssel, az eddigi és mostani fizetés pótlásával együtt, legfőlebb mennyit kaphat.

E szerint a maximum az V. fizetési osztályban töltött öt évnél hosszabb szolgálat után 12,000, a VI. fizetési osztályban töltött 10 évnél hosszabb szolgálat után 8000, a VII. osztályban 6000, a VIII. osztályban 4400, a következő három osztályban pedig husz évnél hosszabb szolgálat után 3600, 2800 és 2200 korona lehet összesen.

UJDONSÁGOK.

* Személyi hír. Unger Gusztáv kir. táblai bíró, a kath. iskolaszék elnöke, két hónapi távollét után tegnap visszaérkezett Debrecenbe és elfoglalta hivatalát.

* Egy fiatal asszony halála. Devich Lajost, a Debreceni Ujság nyomdájának buzgó tagját fájdalmas vesztés érte. — Vigasza, reménye hullott el az oldala melől. A halál rideg keze elragadta hűséges hitvesét, aki boldog házasságában még csak három évig osztotta meg vele az élet küdelmeit. A fiatal asszony győtrő betegség támadta meg s hiábavaló volt az orvos tudomány, a szerető férj gondos, odaadó ápolása, a hűséges nő tegnapelőtt örökálmra hunyta le szeméit. A gyászestéről a

mélyen szomorodott férj a következő gyász-jelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó feleségnek, testvérnek, sógorónak nőhai Devich Lajosné szül. Nagy Eszter asszonynak életének 21-ik, boldog házasságának 3-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 24-én, este 9 órakor történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 26-án, délután 3 órakor fognak a Paocsirta-utca 13-ik számú háztól, az ev. ref. egyház szertartásai szerint, a Nagytemplomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtesítességtételre rokonainkat, barátainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1906. szeptember 25-én. Bánatos férje: Devich Lajos. Testvérei: Nagy Juliska, férjével Thoma Istvánnal és gyermekeik. Nagy Erzsike, férjével Marton Jánossal és gyermekeik. Nagy Sárka.

* **A debreceni mentő-egyesület** működését közelebb már a mentési szolgálatban teljesen kioktatott mentőkkel folytathatja. Dr. Dere-kassy István, az egyesület főorvosa naponként rendszeren tartja kioktató előadását s ami szintén figyelemre méltó, az összes hallgatók közül eddig soha egy sem mulasztott órát. Most már a kioktatás alapján végzik gyakorlatait a hallgatók s rövidesen, mihelyt a szükséges szerelvényeket is megkapják, megtartják a nyilvános vizsgát s utána megkezdik a mentők áldásos és humánus működésüket.

* **Debreceni ifju sikere.** Mödlingben a os. és kir. műszaki akadémián tegnapelőtt folytak le a felvételi vizsgák. Ausztria-Magyarország 39. intézetéből versenyeztek a pályázók — majdnem kivétel nélkül jelesen érejt fiatal emberek — a felvételeért. Ezen versenyben dícsőséget szerzett iskolájának, a helybeli állami főreáliskolának egyik volt növendéke Laczó Károly, aki Mödlingben is jelesen tette le a vizsgát és a végleges, rendes akadémikusok közé soroztatott. A 39. pályázó közül 24 vétetett fel. Magyar fiú 16 pályázott. Hatot felvettek, tízet pedig visszautasítottak.

* **Szabadulás a gyöngyöletről.** A honvédséghez 35 napra bevonult tartalékosok tegnap hagyták el a kaszárnyát, hogy visszatérjenek polgári foglalkozásukhoz. Hétfőn 1800 tartalékos szabadult a kaszárnya sáhajóktól megrepedezett falai közül.

* **A magyar szabók sztrájkja.** A múlt hét óta tartó magyar szabók bérharca ügyében a tegnapi nap semmi különöst nem hozott. A bérharc egyre tart eddig. Ma délután ismét békéltető ülés lesz az ipartestületnél, ahol mindkét fél kívánságára valószínűleg létre jön a várva-várt béke.

* **A Hajdumegyei Takarékpénztár** Hajduszoboszlón e hó 16-iki rendkívüli közgyűlésén jelenlegi 300.000 korona részvénytőkéjét 450.000 koronára emelte és e célból 500 darab 300 korona névértékű részvényt bocsát ki. Ezen részvények a régi részvényeseknek és pedig minden két régi után egy új, 600 koronás elővételi árban ajánltnak fel. A felpénzből befolyó 150.000 korona az intézet tartalék és egyéb alapjainak erősítésére fog szolgálni. E művelet keresztülvitele után a Hajdumegyei takarékpénztár részvény- és tartalék-tőkéje a különböző alapokkal közel 900.000 korona lesz.

* **Kovácsok ülése.** Az ipartestület kovács-szakosztálya tegnap délután ülés tartott, amelyen új árszabály-tervezetet dolgoztak ki és ipari szerelmekkel foglalkoztak.

* **Forgalmi akadály.** Közel a nagy-erdei kisvá-uti állomáshoz az utat szegélyző hatalmas akácok közül egy kidőlt. Reesegve ropogva dőlt rá a sinekre épp a váltó táján. Csak fáradságos munka után sikerült eltávolítani a hatalmas törzset és a vonatok rendszeren mehettek tovább.

* **Vakmerő rablás az állomáson.** Tegnap délután a vasuti állomáson vakmerő módon rabolt ki két fiatal suhanc egy oláh parasztot. Pák Jánosnak hívják, aki különben afféle paraszt nábobnak is beillik. Biharmegyében nagy birtoka van. Testvérek közt megér százhuszezer koronát. Debrecenbe azért jött, hogy birtoka ügyét rendezze. Egész nap ügyvédjevel tárgyalt, aki a szükséges iratokat beszerelte és neki átadta. A délutáni vonattal akart hazautazni. Eppen mikor a vonatra szállott, hátulról két fiatal ember ragadta meg s mielőtt védekezhetett volna, zsebéből kivették tárcáját s eltűntek az utasok nagy tömegében. A tárcában ezerszázhusz korona és egy csomó fontos iromány volt, melyeket az ügyvédjétől kapott. Mire Pák János meglepetéséből magához tért és rendőr után nézett, a vonat is elment az orra előtt. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek után, mely azonban nem sok sikerrel bíztat, tekintve azt, hogy a tettesekről csupán annyit tudnak, hogy két fiatal ember volt.

* **A csütörtöki felolvasó esték** rendezése tegnap este előkészítő értekezletet tartott, a melyen elhatározták, hogy a nagybizottságot gyűlésre hívják össze. Ezen a gyűlésen a bizottság elnökéül dr. Jászay Rezsőt, a kegyesrendiek házfőnökét, a kiváló egyházi lértitust fogják ajánlani, a kinek irodalmi és társadalmi szereplése egyaránt a legnagyobb elismerést és szimpátiát keltette fel. A felolvasó esték éppen úgy, mint a multban, az idén is kéthetenként, csütörtökön este öt órától a kath. főgimnázium dísztermében tartatnak meg. Tíz felolvasó estéy lesz, két ciklusban s a bérlet most is öt-öt felolvasásra két korona lesz. A régi bérlet jogait respektálni fogja a rendezőség. Ezen kívül négy vig-estélyt rendeznek s ezeket a Bika-szálloda dísztermében fegják megtartani.

* **Szomeru szüret.** Az általános szüret Debrecenben hétfőn vette kezdetét. A gazdákat nagyon megosalatta reményeikben az idei termés eredménye. A hosszas esőzések következtében a szőlő elrohadt és a szemek a fűtről leperegtek. A debreceni határban a szüret különösen gyenge.

* **Megszökött cseléd.** A hátlen cselédék legújabb ijesztő módon szaporodik. Alig mulik el nap, hogy egy-két, néha három cseléd ellen ne tegyenek panaszt a rendőrségen. Tegnap Rózsa Ignacné emelt panaszt cselédje ellen, aki harminc koronáját lopta el és megszökött.

* **Az izraelita hitközség t. tagjainak figyelmébe.** Az izr. hitközség t. tagjainak lakóhelyét nem ismerve, ez uton juttatom a t. hitközségi tagokhoz az új év alkalmából üdvkivanatomat. Fogadja az új év alkalmából t. hitközségem minden egyes tagja szívélyes szerencsekívánatomat. Debrecen, 1906. szeptember hó 23. Rikow Samuel ikántor. Szechenyi-utca 31.

* **Elvesztett, sábat-különlegességek.** Előtt tényleg a Nyakendő Király-

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnak: Totu Istvánné ev. ref. 45 éves, Fekete Irén ev. ref. 22 napos, Higyed Lajos ev. ref. 5 éves, Literáti Nagy Péter ev. ref. 1 hónapos, özv. Bernics Andrásné rom. kath. 72 éves, Devics Lajosné ev. ref. 20 éves, Mikó Lászlóné ev. ref. 66 éves, Kótor Anna ev. ref. 3 hónapos.

* **A dorogi pénztárrablás.** Lapunk tegnapi számában részletesen megírtuk, hogy a dorogi pénztárrablás ügyében az ottani rendőrség letartóztatta Molnár János pénztárost, a feleségét és Anda Károlyt. Beszállították őket a debreceni ügyészség fogházába. Viski Sándor dr., aki a vizsgálatot vezeti, tegnap mind a három letartóztatottat kihallgatta. A kihallgatás után Molnár Jánost és feleségét, minthogy konkrét bizonyíték eddig nincs bűnösségük mellett, szabadlábra helyezték. Anda Károly azonban tovább is előzetes letartóztatásban marad.

* **Hamisított ezüstpénzek.** A postahivatalok beszoigáltásaiban ujabban ismét több ezüstérme hamisítványt találtak. A hamisítványok többnyire ónból, horganyból és antimonnból készültek és súlyukról, rossz esengésükről, valamint veretük elmosódottságáról ismerhetők fel. A kereskedelemügyi miniszter figyelmeztette a postahivatalokat, hogy az ezüstpénzek elfogadásánál fokozott óvatossággal járjanak el.

* **Letartóztatott orgazda.** Minden ügyessége dacára lépre került Hekkel János, aki Kohn Márton bórkereskedő kárára elkövetett lopás értelmi szerzője volt. A ravasz kocsis bármily ügyesen rendezte is a lopásokat, a rendőrség rájött s a tetteseket kinyomozta, ezek viszont rávallottak Hekkel Jánosra. A rendőrség tegnap újból kihallgatta s mint bűnrésztést és orgazdát letartóztatta. Hekkel tegnap átkísérték a kir. ügyészség börtönébe.

* **Milyen idő lesz?** Meteor, az ismert időjós a következőket írja? Szeptember hava egészben véve csapadékos jellegű a bolygók részéről. Utolsó harmadában a csapadékot szelesebb idő is felváltja közben, de jellege végig változó és hűvös marad. A szőlősgazdákra nézve valóságosan kétségbeesítő hónap s csupán utolsó harmadában várható szelek megindulása mentheti meg termésüket a tonkremeneteltől, a melyek, ha beállanak, visszaszorítják a csapadékot s ekkor október hava még elég alkalmas szüreti napokat fog hozni a számukra.

* **Elvesztett.** F. hó 25-én este elvesztett egy fekete női hosszas pénztárca 17 korona 40 fillérel Rózsa L. üzletétől Kontsek Kornél fióküzletéig. A szives megtaláló jutalomban részesül Rákóczy-utca 24. B. alatt.

* **A szőlőbirtokosok figyelmébe.** A városi tanács a következő felhívást teszi lapunk útján közzé: A m. kir. földművelésügyi miniszter ur a hazai bortermeles érdekében különös súlyt kíván helyezni arra, arra, hogy a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozásának tilalmazásáról szóló 1898. évi XXIII. t.-c. valamint az annak végrehajtása tárgyában kiadott 1897. évi 53.850. K. számú miniszteri rendelet rendelkezései szí oruan betartassanak. A midőn tehát a tanács felhívja a termelőket, hogy saját érdekekben a jelzett törvény rendelkezéseit tartsák be és annak betartását ellenrizték s egyszerűsminde különösen arra figyelmezteti, hogy az elől megjel-

törvény és végrehajtási rendelet értelmében a mustba vagy borba, ugyszintén a már kész kiejert torkolyborba vizet vagy más tiltott anyagot keverni bármely mennyiségben is feltétlenül tilos, — továbbá tilos a természetes bornak torkolyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése is. A viz használata csak a torkolybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt korlátozással. Végül arra is figyelmeztetjük a tanács az érdekelteket, hogy aki a tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az 1893. évi XXIII. t.-c. értelmében 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik, aki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyaggal keveri, vagy a természetes bort torkolyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az miut mesterséges bor készítője 2 hónapig terjedhető elzárással és ezen felül még 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik és ezenkívül az illetőktől a tiltott módon készített vagy kezelt bor el is koboztatik. A városi tanács.

* **Tisztviselők férfi divat** cikkek vásárlásánál kedvezményben részesülnek Aszmann Ferenc ur divat üzletében.

* **Komáromy M.** hangszerkészítő cég tulajdonosának egy bizonyítvány van birtokában, amely bizonyítja, hogy az 1906-iki országos kiállításon az ő általa készített hangszer lett kiállítva. Megtekinthető József kir. herceg-utcai üzletében.

* **Flisirozás** (lajos) elvállaltatik Ott Károlynál, Kossuth-utca.

* **Értesítés!** Az őszi idényre már megnyitott a női kalap-szalón Debrecenben, Kossuth-utca 6. szám, (Kardos Lászlóval szemben), hol állandóan a lelkényesebb igényeket is kielégítő egyes divatkülönlegességek kaphatók mérsékelt szabott árak mellett. Minden e szakmába vágó színházi schalok, virág és fejdíszek, capotta, fejkötő készítése és alakítások eszközlése elvállaltatik. Menyasszonyi koszorúk és fátályokban különlegességek. Nagy választék divatos arcfátyolokban, finom gyászkalapok készen is kaphatók. Vidéki megbízások különös figyelemmel, gyorsan és lelkismeretesen intézettek el. Művirág kereskedés. Női Kalap-Szalón.

„Kungária” kávéházban minden nap zene-estély

* **A legújabb formájú férfikalapok óriási választékban megérkeztek Feketénél.**

* **Szabó Béla** miskolci piperezappangyáros kiváló minőségű mosdószappanai alulirotnál állandóan kaphatók. Nemesak a hirdett s általában kedvelt parmai ibolyaszappant, hanem az összes többi szappan-készítményeit raktáron tartom s azok 30 fillértől kezdve kaphatók. Az országos hírt Szabó-féle gyermekszappan Debrecenben egyedül nálam kapható. Rácz Hermann Angyal-drogueriája, Debrecen.

* **Legyezők, nyakláncok, bronz-tűk, fülbevalók** től igen szép választékot találunk Mentze árúházában, Kossuth-utca 4. szám.

* **Szülők figyelme!** Diákok részére legjobb önkalapok, ingek, gallérok, nyakkendők legolcsóbban Feketénél.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Tolvaj borbély.** Ecsedi Sándor székelyhídi születésű 23 éves borbély-segéd augusztus 29-én gazdájától, Pajtás Bélától 66 korona értékű ingóságot lopott. A lopást a végtagyaláson beismerte. A törvényszék 2 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Váltóhamisító paraszt.** Ifju Máté Sándor hajduboszorményi 23 éves legény a múlt év december 13-án 50 koronás váltóra írta idősb Pap Mihály és Pap Zeuzsánna nevét. — A váltót a hajduboszorményi városi-takarékpenztárnál számította le. A hamisítást a bíróságon beismerte, sőt

elismerte azt is, hogy március 21-én a bal-mazujvárosi határban Márton testvérjének 160 korona értékű lovára olyan járlokat állított ki, mintha az a saját tulajdona volna. Bár a testvére visszavonta ellene a panaszt, a törvényszék csak 6 hónap és 8 napi börtönnre ítélte. Belenyugodott. Az ítélet jogerős.

§ **A nagyváradai tábla új elnöke.** Nagyváradról jelentik: Jó forrásból értesülünk, hogy a nagyváradai kir. tábla megüresedett elnöki székének betöltése már elintéztést nyert és a legutóbbi minisztertanácson is keresztülment. Forrásunk szerint a tábla elnökévé Szentkereszthy Zsigmond báró kuriai bírót nevezték ki s az erről szóló irást a hivatalos lap tegközelebb közleni fogja. Szentkereszthy Zsigmond báró huzamosabb ideig törvényszéki elnök volt Kolozsvárt. Neve akkor vált emlegetetté, amikor 1894-ben a híres memorandum-pör végtárgyalását vezette. Már ott is kuriai bírói rangja volt és oly elismerést szerzett kiváló képességeivel, hogy midőn két évvel ezelőtt Ritoók Zsigmond, a nagyváradai kir. tábla néhai elnöke betegeskedni kezdett, akkor is szóba jött, hogy utódja Szentkereszthy báró lesz. Lányi Bertalan azonban meglepetésszerűleg Sável Kálmánt nevezte ki tábla-elnöknek, akit most követni fog Szentkereszthy a magas méltóságban.

§ **Lopásért egy hónap.** Makra Gyula debreceni eszmadia segéd lopás büntetvével vádoltnan ült a törvényszék előtt. Makra Lajos debreceni eszmadia segéd, aki 1904. őszén gazdáta, Szentesi Károly négy pár eszmadját ellopta, a szomszéd Horvát Sándornak pedig zsebóráját lopta el. A rendőrség országosan körözötte, míg végre előkerült. A törvényszék egy havi fogságra ítélte.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

TÁVIRATOK

A király állapota.

Bécs, szeptember 25. A király Schönbrunnban betegen fekszik. Erős gégehurutja van, úgy, hogy udvari orvosa állandóan mellette tartózkodik.

A szultán állapota.

Konstantinápoly, szept. 25. Ma az orvosok a szultán felett konziliumot tartottak. Az orvosok megállapították, hogy a szultánnak veszedelmes rákjaja van.

Az orosz forradalom.

Toulon, szept. 25. Egy fiatal orosz leányt itt letartóztattak. Bombákat találtak nála s bebizonyították, hogy merényletet akart elkövetni.

Stockholm, szeptember 25. A Svenska Telegram Byrau jelenti, hogy öt finn egyént tartóztattak le. Ezek egy ligát képeztek. Elnökük Nyman nevű ember. Ez bevallotta, hogy a forradalmi bizottság parancsára egy stockholmi bank kifosztására tettek előkészületeket. Nyman lakásán öt kig. dinamitot és egy dinamittal megtöltött bom-

bát találtak, melyet a bank kirablásánál szándékoztak használni. Aldozatal a stockholmi diskoato bank volt kiszemelve. Letartóztatásakor kijelentette Nyman, hogy ő sohasem helyeselte a bank kifosztásának tervét, de hát mit tegyen az ember, ha a központi bizottság erre kényszeríti.

Berlin, szept. 25. A cár péterhofi parkjában aknákat fedeztek fel. Most azután az egész parkot még éjszakára is fényszórókkal világítják meg. Dacára ennek, az éjjel fényszóró világítás mellett lelőtték a palota tábornok-parancsnokát.

Stockholm, szeptember 25. A Svenska Telegram Byrau helsingforsai távirati jelentése szerint a cári hajóraj tegnap észak felé indult. A hajó este 9 órakor Kurafjordban horgonyt vetett.

Sztrájk az Operaházban.

Budapest, szept. 25. A m. kir. Opera zenészei, karszemélyzete és műszaki munkásai sztrájkba léptek. Bezeredy megígérte, hogy bérfelemelési követelésüket teljesíteni fogják.

Kossuth Lajos Tódor elutazott.

Budapest, szept. 25. Kossuth Lajos Tódor ma visszautazott Milanóba.

A kolozsvári mandátum.

Kolozsvár, szept. 25. A kolozsvári I. kerületi választáson Kecskeméty Ferenc tanárt egy szavazattöbbséggel választották meg. Böhm ellenjelöltjének hívei ezt a választást megpeticionálták. A petíciót a kuria mai ülésében alaki hiányok miatt elutasította.

Az elkobzott gőzös.

Stockholm, szept. 25. Az Aftonbladet jelentése szerint Borholm közelében két orosz hadihajó feltartóztatta a Skandinávia nevű hajót és átvizsgálta a hajó szállítmányát. A hajón 3000 fegyvert és sok lőszeret találtak. A hajót szállítmányával együtt elkobozták.

Angol-magyar barátság.

Budapest, szept. 25. Az Eighy-klub tagjai ma távoztak el Budapestről. És már újabb angol társaság jelentette be érkezését. Az angol kereskedelmi és iparkamarai elnökök és alelnökök, akik azt szeretnék, ha Angolország és Magyarország közt ipari, pénzügyi és kereskedelmi tekintetben kapcsolatot tudnának találni. Az új angol vendégek októberben érkeznek Budapestre s több napi tartózkodás után Temesvárra és a Tátrába utaznak.

Calice utóda.

Bécs, szept. 25. A Fremdenblatt értesítése szerint valónak bizonyul az a hír, hogy gróf Calice utóda örgróf Pallavicini budapesti követ lesz.

Osztálysorsjáték.

Budapest, szept. 26. A mai húzások a nagyobb nyeremények a következők: 90,000 koronát nyert: 103885. 15,000 koronát nyertek: 95793 115220. 10,000 koronát nyertek: 3217 87890. 5000 koronát nyertek: 3453 30068 43735 124446 2000 koronát nyertek: 129 658 2617 10716 11842 13682 29509 30440 32849 33337 35666 37113 38728 39368 44151 44163 46114 50098 56415 64732 66678 66898 69951 72721 73321 75538 78618 84216 102070 107569 110165 113227 116942

417152. 1000 koronát nyertek: 5167 6250
 10661 12990 14340 16752 71880 22995 26289
 20473 20547 30952 31345 33309 34364
 35136 38242 41153 48849 53778 56680
 56875 60133 63466 66315 68586 70334
 70728 72755 74618 74899 77646 81081 81114
 81374 81402 82101 87780 87813 89967 90379
 97814 102405 106681 107364 107589 108458
 113082 114167 114337 114944 117127 117507
 120972 121364 123539. 500 koronát nyertek:
 3782 5236 5694 8190 10129 10144 10677
 15467 17306 17721 20231 22282 24062 24119
 24998 25867 26097 30759 32503 32680 36341
 36647 36782 38257 40763 43737 46312 47867
 48414 48662 52970 55802 56396 58785 59172
 60405 61477 63896 65107 65464 71250 72034
 75081 76617 78066 79193 80280 82376 83494
 85275 86106 86483 87536 88879 89052 90235
 90450 90665 90888 92529 94487 96118 96263
 96866 96892 97135 97568 101464 101663
 101907 103811 104210 104976 105952 107067
 107975 109237 110511 111077 113247 116707
 117759 119703 119955 120619 122357 122552
 122663 123442 123692 124736. A többi ki-
 húzott számok 200 koronát nyertek.

Öngyilkos gyógyszerész.

— Saját tudósításoktól. —

Budapest, szept. 25.

A Visegrádi-utca 98. számú ház egyik második emeleti lakásában ma korán reggel öngyilkossá lett Ráth László mohácsi szü-
 letű harminchétfé esztendőes gyógyszerári
 gondnok. A szerencsétlen embert, aki nagy
 családot döntött gyászba, vezetés szenvedé-
 délye vitte kétségbeesett tettére. A morfin,
 amelyivel mértéktelelenül élt, szétronosolta
 idegzeit. Éppen nem valószínűen, hogy az
 öngyilkosságot pillanatnyi elmezavarásban
 követtesse el.

Ráth az Andrássy-uti Opera-gyógy-
 szertárban gondnoki minőségben volt alkalm-
 azásban. A csúdes embert nagyon szer-
 tették s mert tudták, hogy beteg, minden
 megengedhető munkát kivettek a kezéből.
 Állandóan heves főfájásról panaszkodott s
 gyakran megtörtént, hogy bejelentés nélkül
 órákra eltávozott a gyógyszerertárból. Ilyen-
 kor házasment apósának, Ráth Ferenc
 gyári raktárosnak Visegrádi-utca 98. számú
 lakására s morfiummal ogyhitette kizajait.

Két hét előtt aztán egészen elmaradt.
 A mérleg aynak döntötte. Nagy fájdalmi
 voltak, amelyeket nagyban fokozott az a
 körülmény, hogy a morfin élvezetétől eltil-
 tották. Sírt, könyörgött hozzátartozóinak,
 adják vissza üvegeséjét, amely nélkül el-
 pusztul, ezek azonban respektálták az or-
 vosok tilalmát s nem tehettek eleget a ri-
 rándkodásnak.

Tegnap este másfél órára magára ma-
 radt a beteg a lakásban. Ez alatt az idő
 alatt Ráth László felöltözött s elment
 hazulról. Előbb hazajött, mint hozzátartozói,
 akik, mivel újra ágyban találták, csak ma
 reggel tudták meg, hogy a beteg távollétüket
 mire használta föl. Egy közeli vaskeres-
 kedésben finomművű ötmilliméteres revolvert
 vásárolt, amelyvel ma reggel újabb bor-
 zaszt szenvedések közepette szíven lötte
 magát és nyomban meghalt.

Levelet hagyott hátra, amelyben öngyilkosságának okáról meg sem emlékezett,
 csak arra kérte a rendőrséget, ne boncolják
 föl, mert „maga végzett önmagával”. Kérése
 alig lesz teljesíthető, mert annak megállapí-
 tása: tényleg a morfin volt-e közvetett oka
 az öngyilkosságnak, a vizsgálatra nézve na-
 gyon fontos. Holttestét a törvényszéki orvos-
 tani intézetbe szállították.

HIREK.

Életuntak. A gróf Haller-utca 38.
 számú ház harmadik emeletéről ma éjjel az
 asztal közvetére vetette magát Szerényi B.
 huszonegy éves napszámos. A zuhanás fel-
 riasztotta alulból a házmester, a ki az esz-
 méltelen emberhez kihívta a mentőket. Ez k
 szállították az István-kórházba. Ott a

életunt, a kinek apró zúzódásokon kívül
 esedékesképen egyéb baja nem történt,
 hamarosan magához tért és elmondta, hogy
 az éjjel gyátré fogfájás kínozta. Kinjában
 kirohant a folyosóra és mielőtt még alapo-
 san meggondolta volna a dolgot, átvette te
 magát a korlátot. Tettét nem igen sajnálja,
 mert bár az oldala sajog, de mi ez a
 fájdalom a fogfájáshoz képest? A foga
 már nem fáj többé. Szerényit, aki meg-
 ígerte, hogy fogfájása ellen a jövőben más
 receptet használ, ma, vagy holnap kieresztik
 a kórházból. A mai nap apró életuntjai
 közül a másik három fiatal leány. A re-
 ménytelen szerelem készítette őket kétségbe-
 esett tettükre. Bihari Mariska tizenhete
 esztendőes cselédleány Erkel-utca 12. számú
 szolgálati helyén, Kubacsek Emilia nyom-
 dásleány pedig Mária Terézia-tér 6. számú
 lakásán lu köldököt ivott. Súlyos belső
 sérülésekkel a leányokat a Rókus-kórházba
 szállították. A Margithid közelében ma reg-
 gel a Dunába ugrott Apostol Erzsébet 24
 éves cselédleány. A parton vesztelő hajók
 személyzete észrevette, többen közülök
 utána vetették magukat és kimentették. A
 Rókus-kórházban ápolják.

Elevenen eltemetve. A közraktárak
 elevátoránál tegnap halálos végű szeren-
 csétlenségnek lett áldozata Phladony Mihály
 fiatal napszámos ember. Munkaközbe, ed-
 dig még nem állapított módon, a vasemelő
 hídjáról belesett a buzatartóba, ahol esz-
 mé etét vesztette. Eltűnését órák mulva s
 csak akkor vették észre, amikor már vagy
 80 métermagra buzát öntöttek a vastartóba.
 Hosszas kutatás után nagynehezen kiemel-
 ték a boldogtalan embert a buza közül,
 akkora azonban már nem élt. Holttestét
 beszállították a törvényszéki orvostani inté-
 zetbe. A rendőrség megindította a vizsgálá-
 tot: ki terhel a szerencsétlenségért a fele-
 lősség. Valószínűnek tartják, hogy Phladony
 ittas volt.

NYILTÉR.)*

**Nyilt levél a villamvilágítás
 ügyében.**

Miután most újabb ismételtlen oly
 tendenciózus közlemények jelennek meg,
 melyek Magyar Siemens Schuckert-művek
 által létesített zombori villamos telep kifog-
 ástalan és teljesen szakszerű berendezését
 és felszerelését minden komoly alap nélkül
 kétségbe vonni iparkodnak, szükségét látom
 annak, hogy a zombori villamos telepnak a
 város részéről történt bizottsági átvétele
 alkalmával felvett jegyzőkönyv szövegrinti
 szövegét a következőkben ismertessem:

Másolat. Kivonat Zombor szabad
 királyi város villanyvilágítási bizottságá-
 nak 1906. évi április hó 8-án tartott ülésé-
 nének jegyzőkönyvéből. 135/jkv. 1906.
 szám. Hollos József szakvéleménye a
 kazánhoz és gépház berendezésének felül-
 vizsgálatából kifolyólag. Határozat: Te-
 kintettel arra, hogy a beterjesztett szak-
 vélemény szerint egy a kazánok, valamint
 a gőzgépek és generátorok a megejtett
 mérések és próbák eredményeként úgy
 hatásfok, mint víz- és szénfogyasztás te-
 kintetében szerződés kikötményeinek
 megfelelnek, sőt egy a gőzgépek,
 mint a villanygépek az elképzelhető
 legjobb minőségűek s a központi
 telep berendezése a legmesszebb menő
 igényeket is kielégíti, azokat a bi-
 zottság a felülvizsgálat kitűnő ered-
 ménye alapján elfogadja és birto-
 kába átvesszi. Tekintettel azonban arra,
 hogy a felülvizsgálat alkalmával nem
 pécsi, hanem solymári szén használtatott,
 melynek kalorikus értéke, bár körülbelül
 megfelelőnek látszik, de teljesen megállá-
 pítva nincsen, megkerestetik a városi
 tanács, hogy a vett lepecsételt mintákat
 vegyvizsgálat és a kalória megállapítása

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelős-
 séget a Szerk.

céljából Pfeiffer Ignác magánytani magán-
 tanárnak (Budapest, József körút 30. sz.)
 megküldeni sziveskedjek. Míról a városi
 tanács s a Magyar Siemens Schuckert
 művek értesítettek. Kmf. a kivonat hi-
 teléül: Latinovits s. k. jegyző.

Megjegyezvén, hogy ezen jegyzőkönyvi
 kivonat közjegyzőileg hitelesített másolatát
 a mai napon a városi tanácshoz beterjesz-
 tettem, ahol betekintés céljából bárkinek
 rendelkezésére áll.

Kérem Debrecen város n. é. közönsé-
 gét, hogy a zombori ügyből kifolyólag a
 Magyar Siemens Schuckert cég ellen ter-
 szerint intézett támadásokat kellő értékre
 leszállítani kegyeskedjek.

Debrecen, 1906. szept. 25.

Vargay Kálmán.

Schmidt Sámuel urnak.

Helyben.

A tegnapi lapokban megjelent nyilt-
 terében mindenek nélkül két nevét meg
 nem nevező konkurrenst nyiltterében rágal-
 maz és gyanúsít. Kérem azon konkurrens
 neveit megnevezni, mert ellenkező esetben
 azt bíróság utján fogom elintézni.

Komáromi M.
 Műhangszer-készítő.

Árverési hirdetmény.

A „Takarék- és Hitelintézet”
 r.-t. zálogházában 1906. év Január
 havában elzálogosított, illetve 1906.
 Julius hó végéig lejárt 38—2118. sz.
 arany, 56—1453. sz. egyéb ingó és
 a három hónál rövidebb idő alatt
 lejárt 8033., 8077., 8274., 8418., 8438.,
 8519., 8523., 8577., 8617., 8650., 8767.,
 8796., 8820., 8830., 8856., 8879., 8884.,
 8894., 8955., továbbá a főintézetnél
 elhelyezett 3375., 3388. sz. zálogtár-
 gyak közül azok, a melyek ki nem
 váltattak, vagy meg nem hosszab-
 bítottak, 1906. Október hó 10-én dé-
 lután 2 órakor a zálogház helyiségé-
 ben elárvereztetnek. 8658

Az igazgatóság.

Főraktár Debrecenben

Tóth Béla gyógyszerertárában.

Egy
Gyakornok
felvétetik
Rosenberg szállító cégnél. 8362

Bösendorfer, Ehrbár
Zongorák

állandóan raktáron tartanak. Nagyobb szabású hangversenyre kölcsön kaphatók.
Schmidt S.
zongora- és hangszer raktárában.

Eladó uri ház.

Egy 852 négyszögöl területű, a város központján lévő, teljesen különálló, legmodernebb berendezésű uri ház eladó. Van benne 6 szoba (3 utcai, 3 udvari) előszoba teljesen felszerelt fürdőszoba, konyha, kamara, csevelőszoba, ivóvíz folyosó, mosókonyha, boros-, zöldes- és fűspince; az egész lakásban vízvezeték és gázvilágítás; parkirozott udvar, nagy kert, ezenkívül egy kis házmesteri lakás, mely áll 1 szoba, konyha, kamarából. Az udvaron igen jó vízű kút. Érdeklődők bővebb értesítést nyerhetnek Loránffy-u. 13. Erdődy-Lajos építész asszál, esetleg tulajdonosnál, Bárdossy Gyulánál, Budapest, Népszínház-utca 59. 1/5 sz. alatt.

Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet
részv. társ.
Debrecen, Arany János-utca 9. sz.
Oleó kölcsönöket nyújt értékpa-
pirokra, ékszerekre, arany és ezüst
tárgyakra és egyéb ipari készít-
ményekre.
Raktárában iparosok- és kereske-
dőkkel érkező díszes mellett be-
raktároz és azokra előnyös kölcsö-
nöket nyújt.
Arany és ezüst tárgyak
jelentős csökkenés, varrógépek és
kének is jutányos áron kaphatók.

Kölcsönöket
a legkedvezőbb feltételek mellett fo-
lyósít a
Központi Bank
mint szövetkezet
DEBRECEN, Piac-utca 65. szám alatt.
Egy törzshatárt 50 fillér. Minden törzs-
határt 100 korona hitelre jogosít.
Négy éves évtársulat.
Parcellázási kölcsönök heti törlesz-
tésre.

RITKA ALKALOM!
Csak rövid ideig tart
Verseny árúház
a Bika kávéházzal szemben.
Szeptember 30-án feloszlik
Az összes meglévő árú: Karto-
nok, Barátságok, Szövetek, női és
uri fehérművek stb. — Leszállított
áron eladotnak.

Szegedi paprika különlegességek.
Értesítem a t. vevőközönséget, hogy üz-
letemet az Aszódi Mór rövidáru nagy-
kereskedő volt üzlethelyisége hozzácsato-
lásával tetemesen meguagyobbítottam. Ki-
váló jó minőségű kávéfajokból nagy
raktárt tartok a kávé eladásra egy kü-
lön helyiséget rendeztem be. Ennek meg-
tekintésére felhívom a t. vevőközönség
figyelmét.
Lindenfeld J. Jenő
Városház- és Rózsa-utca sarok.
Előnyös feltételek. Be és kivitel.
Mintákkal kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók

**Szoba-
padlólak**
„Tulipán” védjeggyel eredeti magyar
gyártmány, valamint porés olajban tört
Festékek
a legjobb minőségben és legolcsóbban
beszerelhetők
UNGÁR és BERGER
festékek és zsiradék nagykereskedőknek
Debrecen, Csapó-utca 10.

Donogán és Somossy
Debrecen, Kistemplombazár.
**Menyasszonyi kelengye és
szőnyegáruházában**
raktárra érkeztek az
Őszidivat
gyönyörű ujdonságai.
**Szövetek. Blous flanellek.
Selymek. Velezek.**
Óriási választék!

Ügyes lapelárusítók
jó jövedelemmel
felvétetnek a
„Debreceni Újság” kiadóhivatalában,
Főtér, Lamprecht-palotában. 8647
Hirdetések
igen olcsó áron
felvétetnek
a „Színházi Újság” számára
a „Debreceni Újság” kiadóhivatalban
Főtér, Lamprecht-palota. 8647

SZŐNYEGHÁZ!
Szőnyegek
Posztó függönyök
Plüs- és Selyem függönyök
Csipke függönyök
Ágy- és Asztalterítők
Flanelltakarók
Butorszövetek
óriási választékban
kaphatók III.
Bosznay J. és Társa
szőnyegáruházában
Debrecen, Kossuth-utca 5.

Legjobb hajszeszpedró a híres **CIVIS** hajszeszpedró.

Egy tétel, jól besztelgja a szőrt a hajszál.
Egy doboz ára 40 fillér.
Készítje a gyárban:
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszerész
DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBE

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér, 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be- küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

PENZKÖLCSÖNT földbirtokra, házakra, szőlőre igen kedvező feltételek mellett 2-3 nap alatt folyósíthat, esetleg személy hitelt is Hely bankirodájára, Piac-utca 79.

HARISNYAKÖTŐ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 8728

GYERMEKTELEN uri családnál jó házi koszt kapható: Domb-utca 9. 9110

HASZNALT és új hordók Péterfia 76. sz. kaphatók. Telefon sz. 43.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyernek, szülés esetén felvételek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. Orvosi felügyelet. — Cím a kiadóhivatalban. 8599

PLISSIROZÁST, gawrórozást olesón és szépen készít Gerzanné, Csapó-u. 63.

HASZNALT butorokat vesz és elad Kónya József asztalos, Pacsirta-u. 8 sz. 9084.

KÉZI tászkák, pénzszények, szivar és szivarka tartók, fésűk, illatszerek, szappanok és kefe- aruk nagyválasztékban, legolcsóbbak Márton Gyulánál, Piac-u. 9. sz. Nagy fogkefe raktár.

HÁZHELYEK, szőlőföldek legolcsóbb árban, igen kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Bővebbet Geréby Pálnál Deák Terenc-u. 13. sz. 8727

HENTÉSEK figyelmébe! Pakoló ládák kaphatók jutányos árban. Horváth, gőztűrés-gyár.

ÉNY első emeleti jó családi pahloly cserébe kis pahlolyt joggal együtt átadandó. — Cím a kiadóhivatalban.

ASZTALOS új munkákat, javításokat legolcsóbb- ártal elvállalom. Kostya József, Hatvan-u. 9.

ÜGYES friseur nő igen olcsóért uri házhoz ajánl- kozik. Percec-u. 8. sz. 9129

Kereslet.

JÓIRÁSU fiatal leány irodai vagy nagyobb üdöb- penztárosnői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 9080

ÉNYES kereskedő segéd felvétetik — Kertész Sándor üzletében, Kossuth-utca. 9057

JÓ HÁZBÓL való ügyes fiu tanulónak felvéte- tik Károly Lajos üzletében. 9065

ÉNY építész felvétetik. Piac-utca 60. sz. 9120

HÉLYVÁSUT részvényt — 5 dbot — keresek megvételre. Ekli, Péterfia-u. 70. sz. Azonnali szállítás. 9125

ÚJ BORT bár mily mennyiségben megvételre keresek. Ügynökök kizárva. — Bővebbet a kiadóban. 9127

KERESEK szénát megvételre, bármily mennyi- ségben. Ügynökök kizárva. — Bővebbet a kiadóban. 9129

Eladás.

KEVESET használt ajtó fél, lakás átalakítás miatt eladó. Cím a kiadóban. 9113

HASZNALT boros hordók Kellner Dávid farak- tárba. Ertekezni lehet Telefon 43. sz. és a raktárban. 9111

JOMENETELÜ trafik tüzellet eladó. Hol, meg- mondja a kiadóhivatal. 9109

ÉGY régi, jóforgalmu borbély és fodrászüzlet más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóhiva- talban. 8770.

ELADÓ TANYA Debrecentől 6 kilométernyire, a Telegdy sóstóhoz vezető út mellett. 14 ka- tasztrális hold jöminőségű fekete föld épüle- tekkel együtt eladó. Ertekezhetni Széchenyi- utca 53. sz. alatt. 9061.

NAGYOBB mennyiségű must eladó. Ertekezni lehet Szent-Anna-utca 29. 9122

ÉGY JÓ vetőgép olesón eladó, Bethlen-u. 21.

150 hektoliter Ezerjó, Rizling, Kövidinka faj must olesón eladó, Lorántffy-u. 17. 9124

HÁROM nagy kád, pálinkafőzőknek különösen alkalmas, olesón eladó. Tócsókeri II. járás 118. szám.

Hirdetések jutányos áron felvételek a "DEBRECENI UJSÁG" részére a kiadó- hivatalban, Lamrecht-ház, Piac-u. 42

FELHÍVÁS.

A Hajdumegyei Takarékpénztár 1906. szeptember 16-án tartott rendkívüli közgyűlése 500 darab 300 korona névértékű új részvény kibocsátása által intézetünk részvénytőkéjének 450.000 koronára leendő felemelését határozta el.

Az új kibocsátású részvények átvételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak, olyformán, hogy minden két régi részvényre az új kibocsátásukból egy jut, a megállapított 600 korona kibocsátási árban, melyből 300 korona a részvénytőke, 300 korona a tartaléktőke és egyéb alapok növelésére fordítatik.

A részvényenként 600 koronában megállapított kibocsátási ár 4 részletben fizetendő és pedig: 150 korona 1906. november 15-ig. 150 korona 1906. december 15-ig. 150 korona 1907. január 15-ig. 150 korona 1907. február 15-ig.

Akik e részleteket pontosan be nem tartják, a részlet esedékségének napjától 6% kamatot fizetnek. Azonban legkésőbb 1907. április 1-ig a részvények teljesen befizetendők, ellenkező esetben a befizetett összeg a tartalékalap javára fordítatik és ezek helyett új részvény lesz kiadva.

Az új részvények költségmentesen adatként ki és az 1907. évi nyereségben a régiakkal egyenlően részesednek.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk a tisztelt részvényeseinket, hogy az új részvényekre elővételi jogukat f. évi szeptember 20-tól folyó évi október 20-ig gyakorolni és ugyanakkor a régi részvényeket lebélyegsés végett Hajdúszoboszlón intézetünkön bemutatni sziveskedjenek, mivel f. évi október 20-án az elővételi jog megszűnik.

A részletbefizetésekről ideiglenes elősmervények adatként ki, melyek a teljes befizetés után új részvényekre cserélhetők be. Hajdúszoboszló, 1906. szeptember 20.

AZ IGAZGATÓSÁG.

SARG-féle darabos és folyékony Glicerín Szappantól lesz a bőrt fohér és fűd. A Sarg-féle Glicerín Szappan mindenképp használható. Ugy felnőtteknek mint gyermekeknek a legjobban ajánlható.

Elismerés nyilatkozatok: 2381 Dr. Hebra, Sohanta, Frühwald, Carl und Gustav Brous, Schandlbauer ta- nároktól.

Tisztviselők figyelembe!

Az o. magy. I. ált. tisztviselő egyesület kolozsvári képviselőisége (Kolozsvár, Ferencz József-ut 7. sz. a.) nyugdíj jogosult állami, megyei- és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyesületi ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsönügyekben díjmentes vitabiztatással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

H a z a é r k e z t e m.

Láttam a külföldi divatot és ami szép és divatos kelmét találtam azt mind megvettem, miért is **csak egyedül nálam lehet** a legszebb és divatos női ruha szöveteket és remek blouz selymeket jutányosan vásárolni.

Ujdonságok naponta érkeznek.

A KIRAKAT sötét kékre van festve. **Lówy F.** PIACZ-UTCA 24. SZ. Fehérló szálloda épület.